

Literatura Espanyola del Segle XVI

Codi: 106354

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2504211 Llengua i Literatura Espanyoles	OB	2	1

Professor/a de contacte

Nom: Guillermo Seres Guillen

Correu electrònic: guillermo.seres@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu accedir-hi des d'aquest [enllaç](#). Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

Equip docent

Laura Fernandez Garcia

Prerequisits

Atès que l'estudiant ha demostrat, mitjançant l'obtenció dels crèdits corresponents a les assignatures de formació bàsica, haver adquirit les competències bàsiques, ha de ser capaç d'expressar-se amb correcció oralment i per escrit. Per aquesta raó, els eventuais errors ortogràfics i d'expressió que pogués cometre comportaran un descens de la puntuació en la qualificació final.

Les activitats, pràctiques i treballs presentats en l'assignatura hauran de ser originals i no s'admetrà, sota cap circumstància, el plagi total o parcial de materials aliens publicats en qualsevol suport. L'eventual presentació de material no original sense indicar adequadament el seu origen comportarà, automàticament, la qualificació de suspens (0).

Així mateix es considera que l'estudiant coneix les normes generals de presentació d'un treball acadèmic. No obstant, podrà aplicar les normes específiques que pugui indicar-li el professor de l'assignatura, si així ho creu necessari

Objectius

"Literatura Espanyola del Segle XVI" forma per part dels 108 crèdits de formació obligatòria, de formació nuclear, dins de la matèria Literatura espanyola medieval i del Siglo de Oro, adscrita al segon curs del Grau de Llengua i Literatura Espanyoles. L'assignatura ofereix una visió específica de la literatura espanyola del segle XVI, primer dels anomenats Siglos de Oro. Es posarà especial atenció en la descripció i desenvolupament dels principals gèneres d'aquest segle de la literatura espanyola, els seus corrents literaris i estètiques, a partir, principalment, de la lectura i anàlisi d'alguns dels textos fonamentals d'aquesta etapa, amb els seus respectius subperíodes (primer i segon Renaixement), moviments o tendències; les innovacions, habitualment

importades d'Itàlia, la pervivència de la tradició popular, en poesia i teatre; els nous gèneres narratius, de ficció i de pensament (diàleg, epístola, assaig). També s'explicarà la història dels conceptes Humanisme i Renaixement a la historiografia. La nova Filologia: Antonio de Nebrija i Luis Vives. La formació de l'escriptor: les seves lectures. Els gèneres dramàtics fins Lope de Vega: èglogues, comèdies humanístiques, entremesos i tragèdies. La prosa: els gèneres narratius. Llibres sentimentals, de cavalleries, pastorals i d'aventures. Prosa de pensament: Epístoles, diàlegs i orationes.

Competències

- Elaborar argumentacions aplicables als àmbits de la literatura hispànica, de la teoria literària, de la llengua espanyola i la lingüística, i avaluar-ne la rellevància acadèmica.
- Fer servir la metodologia i els conceptes de l'anàlisi literària tenint en compte fonts i contextos.
- Identificar els períodes, tradicions, tendències, autors i obres més significatives de la literatura en llengua espanyola en el seu context historicosocial.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer les principals teories, temes i gèneres de la literatura en els diferents països de parla hispànica.

Resultats d'aprenentatge

1. "Reconèixer les sèries historicoliteràries des de la primerenca Edat Mitjana fins al final del segle XVII, de manera que es pugui establir una continuïtat entre els diversos gèneres literaris i la seva projecció; per exemple, la lírica tradicional a l'obra de Lope de Vega, o la contística medieval en Cervantes."
2. Caracteritzar els fenòmens literaris tenint en compte els diferents nivells d'anàlisi.
3. Comentar textos literaris de diferents èpoques.
4. Comprendre la relació entre text i discurs.
5. Conèixer els períodes de la literatura medieval i del Segle d'Or (segles XVI-XVII) en tots els seus gèneres, corrents, tendències i autors més representatius.
6. Determinar els trets d'estil dels principals autors de la literatura medieval i dels segles d'or.
7. Fer prediccions i inferències literàries sobre el contingut d'un text.
8. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic i en la transmissió dels seus coneixements.
9. Identificar les principals característiques dels gèneres de la literatura medieval i dels segles d'or.
10. Justificar mitjançant una terminologia apropiada l'anàlisi de les dades des d'un punt de vista literari.
11. Reconèixer les diferents modalitats poètiques (lírica, narrativa, cançonera, italianitzant, etc.) i les seves formes mètriques.
12. Reconèixer les modalitats de la prosa (braquilògica i paremiològica, popular o culta, de ficció (sentimental, cavalleresca, pastoral, morisca, bizantina, picaresca, etc.) i de pensament (epístola, crònica, diàleg, assaig, oració, etc.) i la seva evolució al llarg dels dos períodes.
13. Reconèixer les modalitats teatrals: religiosa, pastoral, tràgica i la de l'anomenada Comèdia Nova.
14. Saber fer treballs individualment o en grup aplicant els coneixements teòrics adquirits i enfrontant-se a nous reptes i realitats culturals.
15. Utilitzar les tècniques de la crítica textual, i de les seves disciplines afins: ecdòtica, història del llibre, paleografia i codicologia.

Continguts

1. Els principals gèneres de la literatura espanyola del Renaixement

1.1. La poesia, el teatre i la prosa. Tradició i modernitat

2 El teatre

2.1. La pervivència de la tradició

Lectura obligatòria: Juan del Encina, Égloga de Plácida y Vitoriano

2.2. Els orígens del teatre humanista: Juan Timoneda i Bartolomé Torres Naharro

2.3 La tragedia: Miguel de Cervantes

3. La poesia

3.1. La poesia tradicional i la poesia italianitzant

3.2. Garcilaso de la Vega i el petrarquisme. Cetina i Aldana

Lectura obligatòria: Garcilaso de la Vega

3.3. La poesia de Fray Luis de León i San Juan de la Cruz

4. La prosa

4.1. La ficció idealista i els seus gèneres

Lectura obligatòria: Jorge de Montemayor, La Diana

4.2. L'anomenada ficció realista. El Lazarillo de Tormes i la seva projecció fins al

Quixot

4.3. La prosa de pensament. El diàleg, l'epístola, l'assaig, la crònica

Lectura obligatòria: Juan de Valdés, Diálogo de la lengua

Metodologia

L'aprenentatge d'aquesta assignatura per part de l'alumne es distribueix de la manera següent:

· Activitats dirigides (35%). Aquestes activitats es divideixen en classes magistrals i en pràctiques i seminaris dirigits pel professor. El professor combinarà l'explicació teòrica amb la discussió de tot tipus de textos.

· Activitats supervisades (10%). Es tracta de tutories programades pel professor, dedicades a la correcció i comentari de diferents nivells d'anàlisi literària.

· Activitats autònomes (50%). Aquestes activitats inclouen tant el temps dedicat a l'estudi personal com a la realització de comentaris analítics, així com a la preparació de presentacions orals.

· Activitats d'Avaluació (5%). L'avaluació de l'assignatura es durà a terme mitjançant presentacions orals i proves escrites

---

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Treball autònom	75	3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15
classes magistrals	52,5	2,1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15
tutories programades	18	0,72	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15

Avaluació

Al final del semestre s'avaluaran els coneixements dels temes i les lectures assenyalades, requerint-se una assimilació de la matèria equivalent al contingut en els manuals de referència.

La qualificació final s'obtindrà de la nota de dos exàmens, que promitjaran amb un treball monogràfic i amb l'assistència i participació a classe.

Els exàmens escrits serviran per avaluar el contingut teòric i valdran un 25% cadascun de la nota final. El treball monogràfic tindrà un valor del 40% de la nota final. El 10% per l'assistència i la participació a classe

Es considerarà "No Avaluable" l'alumne que no redacti o lliuri l'examen o el treball de curs; la presentació d'un o altre implica que l'alumne vol ser avaluat i qualificat.

La recuperació de les activitats avaluable es realitzarà en el període de recuperació

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Avaluació única: el lliurament de les tres proves avaluable podrà coincidir amb la darrera prova del grup o amb un dels dies possibles que ha habilitat la Facultat. Els dos treballs representaran el 60% de la nota (30% + 30%) i la prova final, el 40%

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
exàmens i treballs monogràfics	4.5	4,5	0,18	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

Bibliografia

General

Dresden, Arnold, *Humanismo y Renacimiento*, Madrid, Guadarrama, 1968.

Garin, Eugenio, *La revolución cultural del Renacimiento*, Barcelona, Crítica, 1981.

Klein, Robert, y André Chastel, *El humanismo*, Barcelona, Salvat, 1970.

Martín Abad, Julián, *Los primeros años de la imprenta en España (c. 1471-1520)*, Laberinto, Madrid, 2003.

Rico, Francisco, *El sueño del humanismo*, Barcelona, Destino, 2002.

Manuals

Gómez, Jesús, *El diálogo renacentista*, Laberinto, Madrid, 2002.

Huerta, Javier, *El teatro breve en la Edad de Oro*, Laberinto, Madrid, 2000.

Mainer, José Carlos, *Historia de la literatura espanyola, 2*: García López, Jorge, Eugenia Fosalba y Gonzalo Pontón, *La Conquista del clasicismo, 1500-1598*, Barcelona, Crítica, 2010.

*Jones, R. O., *Historia de la literatura española, 2, Siglo de Oro: prosa y poesía*, Ariel, Barcelona, 1974.

Pérez Priego, Miguel Ángel, *El teatro del Renacimiento*, Laberinto, Madrid, 2004.

Rico, Francisco, dir., *Historia y Crítica de la literatura española*, vol. II: Francisco López Estrada. *Siglos de Oro: Renacimiento (y Primer suplemento)*, 1991).

Rallo, Asunción, *Erasmus y la prosa renacentista en España*, Laberinto, Madrid, 2002.

Ruiz Pérez, Pedro, *Manual de estudios literarios de los Siglos de Oro*, Castalia, Madrid, 2003.

*Wilson, E. M., y D. Moir, *Historia de la literatura española, 3: Siglo de Oro: teatro*, Ariel, Barcelona, 1974

Lectures obligatòries

Antología de la poesía del Siglo de Oro, 1. Renacimiento [al campus virtual]

Cervantes, Miguel de, *El cerco [La destrucción] de Numancia*. ed. Robert Marrast, Madrid, Cátedra, 1984

-----, -----, ed. Alfredo Baras, Zaragoza, Prensas Universitarias, 2009.

-----, -----, eds. Florencio Sevilla y Antonio Rey, Madrid, Alianza, 2005.

-----, -----, en *Teatro completo*, eds. Luis Gómez Canseco y otros, Madrid, RAE-Espasa-Calpe, 2016.

Encina, Juan del, *Égloga de Plácida y Vitoriano*, en *Teatro completo*, ed. Miguel Ángel Pérez Priego, Madrid, Cátedra, 1991.

-----, -----, *Teatro*, ed. Alberto del Río, Barcelona, Crítica, 2001

Montemayor, Jorge de, *La Diana*, ed. Juan Montero, Crítica, Barcelona, 1996.

Valdés, Juan de, *Diálogo de la lengua*, ed. José F. Montesino, Espasa-Calpe, Madrid, 1971.

-----, ed. José Enrique Laplana, Crítica, Barcelona, 2010

Programari

